

Lektion 5

5 mars 2026

Dagens lektion

- Mat och perfekt particip (s. 114–118 i TB)
- Reduktioner av h (s. 119 i TB)
- Ordkort
- Utvärdera/ge feedback

Repetera: Verbgrupper

G.	PRESENS	IMPERATIV		=	INFINITIV	PRETERITUM		SUPINUM	
	-ar/-er/-r	grundformen			-a/vokal	-de/-te/-dde/omljud	-t/-tt/(omljud)-it		
1	talar pratar arbetar	-R	tala! prata! arbeta!		tala prata arbeta	+DE	talade pratade arbetade	+T	talat prat arbetat
2a	ringer stänger	-ER	ring! stäng!	+A	ringa stänga	+DE	ringde stängde	+T	ringt stängt
2b	köper läser		köp! läs!		köpa läsa	(PaKISTanX) +TE	köpte läste		köpt läst
3	tror mår sy	-R	tro! må! sy!	=	tro må sy	+DDE	trodde mådde sydde	+TT	trott mått sytt
4a	skriver sjunger dricker flyger	-ER	skriv! sjung! drick! flyg!	+A	skriva sjunga dricka flyga	omljud	skrev sjöng drack flög	(omljud) +IT	skrivit sjungit druckit flugit
4b	går	*	gå!	*	gå	*	gick	*	gått

Perfekt particip

5A

Husmanskost - regional matkultur

hemlagad (*laga* = grupp 1, *lagad* – *lagat* – *lagade*),

närproducerad (*producera* = grupp 1, *producerad* – *producerat* – *producerade*),

Pitepalt från Norrbotten

kokta (*koka* = grupp 2b, *kokt* / *kokad* – *kokt* / *kokat* – *kokta* / *kokade*)

gjorda (*göra* = grupp 4b, *gjord* – *gjort* – *gjorda*)

riven (*riva* = grupp 4a, *riven* – *rivet* – *rivna*)

fyllda (*fylla* = grupp 2a, *fylld* – *fyllt* – *fyllda*)

tärnat (*tärna* = grupp 1, *tärnad* – *tärnat* – *tärnade*)

stekt (*steka* = grupp 2b, *stekt* – *stekt* – *stekta*)

bakat (*baka* = grupp 1, *bakad* – *bakat* – *bakade*)

Saffranspannkaka från Gotland

ugnsgräddad (*grädda* = grupp 1, *gräddad* – *gräddat* – *gräddade*)

gjord (*göra* = grupp 4b, *gjord* – *gjort* – *gjorda*)

kokt (*koka* = grupp 2b, *kokt* / *kokad* – *kokt* / *kokat* – *kokta* / *kokade*)

vispad (*vispa* = grupp 1, *vispad* – *vispat* – *vispade*)

Gås från Skåne

så kallade (*kalla* = grupp 1, *kallad* – *kallat* – *kallade*)

ugnsstekt (*steka* = grupp 2b, *stekt* – *stekt* – *stekta*)

hemlagad (*laga* = grupp 1, *lagad* – *lagat* – *lagade*)

gjord (*göra* = grupp 4b, *gjord* – *gjort* – *gjorda*)

kryddad (*krydda* = grupp 1, *kryddad* – *kryddat* – *kryddade*)

gjort (*göra* = grupp 4b, *gjord* – *gjort* – *gjorda*)

fylld (*fylla* = grupp 2a, *fylld* – *fyllt* – *fyllda*)

stekt (*steka* = grupp 2b, *stekt* – *stekt* – *stekta*)

kokta (*koka* = grupp 2b, *kokt* / *kokad* – *kokt* / *kokat* – *kokta* / *kokade*)

5B

1 grillad, grillat, grillade	3 stekt, stekt, stekta	5 gjord, gjort, gjorda
2 riven, rivet, rivna	4 fylld, fyllt, fyllda	6 bredd, brett, bredda

6A

- 1 – Oj, jag glömde att sätta timern. Har du koll på äggen?
– Ja, de har kokat i fem minuter nu. Ska jag ta upp ditt?
– Ja, gärna. Jag vill ha det löskokt.
– Jag fixar! Jag låter mitt ägg koka lite till. Tänkte göra en knäckebrödsmacka med kaviar och hårdkokt ägg.
– Gott!
- 2 – Är potatisen klar?
– Nja, inte riktigt än. Jag tycker att den behöver få lite mer färg.
– Ska vi sätta på grillen?
– Bra idé! Men vi får se upp så de inte blir brända.
– Okej. Allt annat är klart. Hoppas att inte avokadoröran blev för stark.
– Nej då. Den är säkert jättebra.
- 3 – Hur var din mat?
– Kycklingen var lite torr och dåligt kryddad. Men risotton var helt perfekt!
Precis som jag vill ha den, krämig och god. Din då?
– Jättegod! Mina pommes frites var knapriga och lagom salta och burgaren var toppklass.
Så saftig!
– Vad bra.
- 4 – Mmm, vad gott det doftar! Vad lagar du?
– Pasta med brynt smör och salvia.
– Härligt! Vill du ha hjälp med något?
– Ja, kan du skiva tomater och hacka lök till en tomatsallad?
– Absolut! Ska jag riva parmesan också?
– Gärna!

Reduktioner av H

6C

- 1 – Heter din lärare Henrik?
– Ja, men han kallas Henke. Han har en hund som heter Helge.
- 2 – Hedvig har köpt ett hus i Hälsingland.
– Vad härligt!
- 3 – Har du ätit hästkött någon gång?
– Nej, det har jag aldrig gjort. Det låter hemskt! Har du?
– Nej, jag har inte heller ätit det.
- 4 – Hur mår du? Har du ont någonstans?
– Ja, jag har ont i halsen.
– Stackare. Har du provat att dricka hett vatten med honung?
– Ja, jag har redan gjort det.

Nästa gång: Ordkort

1. Sortera orden som de kan höra ihop, betydelsemässigt eller i ordklasser.
2. Använd så många ord som möjligt i en och samma mening.
3. Ha en liten konversation med varandra där ni använder orden.
4. Säg alla former av substantiven och verben.
5. Sortera orden i två grupper: lätta och svåra ord. Repetera de svåra orden.
6. Spela tabu: Förklara ordet utan att säga det och låt de andra i gruppen gissa vilket ord det är. Exempel (*mogen*): *Det här är ett adjektiv. När man köper en avokado till exempel måste man kolla att den är så här – att den inte är hård.*

Utvärdera/Ge feedback

Vad tycker du om kursen? Är det något du vill ändra på?

Läxa

Gör s. 106–113 i ÖB.

Reflektera

1. Vad har du lärt dig i det här kapitlet?
2. Vad var intressant?
3. Vad vill du veta mer om?
4. Vad var svårt?